

Suunnitelma toiminnasta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Kriisisuunnitelma on osa opiskeluhoitosuunnitelmaa ja valmisteltu yhteistyössä tarvittavien viranomaisten kanssa ottaen huomioon muut uhka-, vaara ja kriisitilanteita koskevat ohjeistukset kuten pelastussuunnitelma (Pelastuslaki (379/2011) 15 § ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011) 1 ja 2 §).

Kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat äkillisissä kriisitilanteissa

Koululle on laadittu pelastussuunnitelma, joka sisältää osia turvallisuussuunnitelmasta. Suunnitelma on koulun henkilökunnan käytössä. Pelastussuunnitelman kappaleessa 7 on kuvailtu mahdolliset vaaratilanteet. Koulun päivittäisen turvallisuuden takaamisen keinot ja vaaratilanteet (mm. tulipalo, pommiuhka) on kartoitettu ja ennaltaehkäisyn keinot pohdittu (kpl 8). Pelastussuunnitelma sisältää myös toimintaohjeet hätä- ja vaaratilanteissa (kpl 9).

Alla on pelastussuunnitelmaa täydentäviä ohjeita mahdollisesti varotoimenpiteistä huolimatta esiin tuleviin tilanteisiin:

Kuolema, itsemurha ja vakava sairaus

Jos työyhteisön jäsen saa tiedon toisen työyhteisön jäsenen kuolemasta, tiedottaa hän siitä rehtoria. Mikäli asia pitää edelleen ilmoittaa omaisille, hoitaa sen poliisi, pappi tai terveydenhuollon ammattilainen. Rehtori tai koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä KOHR (= myös koulun kriisiryhmä) jäsen ottaa sen jälkeen yhteyden kotiin, ilmaisee koulun osanoton ja kysyy omaisten mielipiteen asian käsittelystä työyhteisössä. Koulu muistaa omaisia kunnioittaen heidän toiveitaan. Kriisiryhmä arvioi opiskelijoiden tarpeen asian jälkipuintiin ja huolehtii sen järjestämisestä. Mikäli työntekijä tarvitsee kriisiapua, vastaa siitä työterveyshuolto.

Itsemurhan sattuessa toimitaan soveltavin osin kuten edellä ohjeistettu. Opiskelijoiden, erityisesti lähimpien ystävien ja mahdollisten silminnäkijöiden, tilaa seurataan ja kriisiryhmän jäsen keskustelee heidän kanssaan kokemuksesta ja ohjaa tarvittavan jatkotuen piiriin. Jos työyhteisön jäsen saa tiedon tai vain epäilee jonkun työyhteisön jäsenen aikovan itsemurhaa, on välittömästi otettava yhteys rehtoriin tai muuhun kriisiryhmän jäseneseen. Itsemurhaa aikovaa ei saa koskaan jättää yksin.

Toimintaohjeita:

- Kuuntele, puhu, pohdi
- Älä tuomitse tai vähättele
- Älä lupaa olla kertomatta kenellekään
- Ota yhteys kriisiryhmään

Kriisiryhmä päättää jatkotoimenpiteistä, ottaa yhteyden asianomaiseen ja hänen läheisiinsä ja järjestää ulkopuolista apua.

Opiskelijan lähiomaisen kuolemasta tiedon saanut informoi rehtoria, joka välittää tiedon opettajille ja kriisiryhmälle. Kriisiryhmän jäsen puhuu opiskelijan kanssa asiasta kahden kesken ja ohjaa tarvittaessa hoitoon tai muun tuen (mm. terveydenhoito, sosiaalitoimi, vertaisryhmät)

piiriin.

Jos opiskelija sairastuu vakavasti, pyydetään häneltä ja huoltajilta lupa kertoa asiasta opettajille. Opiskelija ja huoltajat päättävät mitä asiasta kerrotaan luokalle. Mahdollisuuksien mukaan nuorten myötätunto ja toiminnallisuus pyritään kanavoimaan sairaan hyväksi. Henkilökuntaa tiedotetaan toimintaohjeista sairaskohtauksen varalle.

Johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako erilaisissa kriisitilanteissa ja niihin varautumisessa

Suojeluhenkilöstö on esitetty pelastussuunnitelman luvussa 4, kohdassa 4.1.

Sisäisen ja ulkoisen sekä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän välisen tiedottamisen ja viestinnän periaatteet

Vaikeissa onnettomuustilanteissa soitetään ensimmäiseksi hätänumeroon 112. Tämän jälkeen välitetään tieto rehtorille. Onnettomuudesta, uhkauksesta, epäilyttävistä henkilöistä, esineistä jne. on aina ilmoitettava koulun rehtorille (poissa ollessa vararehtorille). Sisäisestä hälyttämisestä ja kuuluttamisesta vastaa rehtori ja poissaolon varalta vararehtori tai edelleen tiedon saanut opettaja. Tieto välitetään soittamalla naapurikoulurakennuksiin (lukio). Rehtori päättää jatkotoimista ja kutsuu tarvittaessa koolle kriisiryhmän. Jos asiasta on tarpeen tiedottaa koulun ulkopuolelle, sen tekee rehtori.

Sosiaalisessa mediassa saattaa liikkua hyvin nopeasti huhuja tai tietoa onnettomuustilanteista tai vastaavista. Virkamiehenä tällaiseen törmätessään voi laittaa tiedon (esim. jälkipuintiryhmän) kokoontumisesta asian puitteissa, jos se on ehditty jo sopia.

Psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen

Kriisiryhmä arvioi opiskelijoiden tarpeen asian jälkipuintiin ja huolehtii sen järjestämisestä, yhteistyökumppaneina Itä-Savon Sairaanhoidopiirin Kriisikeskus (Psykiatrian Akuutti-työryhmä puh 044 4173751) ja seurakunta. Kunnan nuorisotalo on käytettävissä akuuttiin toimintaan, esim. jälkipuintiryhmän kokoontumiseen tai avoimeen tilaisuuteen.

Suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, opiskelijoille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Suunnitelma on kaikkien nähtävillä Wilmassa ja koulun kotisivuilla. Uusi työntekijä tutustuu suunnitelmaan perehdyttämisen yhteydessä ja koko henkilöstö kertailee suunnitelman sisällön lukuvuosittain syksyn suunnittelupalaverissa. Ryhmänohjaajat edelleen perehdyttävät luokkansa opiskelijat.

Toimintavalmiuksien harjoittelu

Pelastussuunnitelman mukaisesti poistumisharjoitus on koulussa lukuvuosittain tavallisesti lokakuussa, sammutusharjoitus henkilökunnalle kerran kahdessa vuodessa ja ensiaputaitoja koulutetaan työntekijöille tarpeen mukaan siten, että vaaditulla osalla henkilöstöstä on aina ensiapuvalmiudet.

Suunnitelman arviointi ja päivittäminen

Lukuvuosikohtaisessa opettajien arviointikokouksessa arvioidaan suunnitelman mukaisen toiminnan toteutumista kuluneena lukuvuonna ja pohditaan samalla tarve päivittää suunnitelmaa joltain osin.